

Meztelen diplomata

Új magyar filmvígjáték

EZ AZ ÚJ magyar filmvígjáték Rejtő Jenő (P. Howard) Vesztegár a Grand Hotelben című népszerű regényéből készült. Ha értéket attól tennék függővé, hogy a kisebb-nagyobb részletekben mennyire hűen adja vissza a regényt, a filmet el kellene marasztalnunk. A forgatókönyvíró Gyertyán Ervin és maga a rendező, Palásthy György is annyit változtatott ilyen tekintetben az eredeti regényen, hogy szinte csak az alapjait, a vázát hagyta épen. Sőt talán még azt se: a cselekményt a mába helyezték, s a bonyodalom nem egy tudományos munka körül bontakozik ki, hanem a harc bizonyos olajlelőhelyek adatainak megszerzéséért folyik. Sőt nemcsak a Vesztegárt használják fel a film készítése közben, hanem Rejtő Jenő más műveiből is vettek át ötleteket, motívumokat, megoldásokat.

Az átdolgozás tehát nagyobb méretű már szinte nem is lehetett volna. Mégsem marasztalhatjuk el a filmet irodalmi hűtlenség bűnében. A forgatókönyvíró és a rendező ugyanis e sok változtatás közben ragaszkodott Rejtő műveinek lényegéhez, szemléhez és ezt a kész műben sikerült is megvalósítani.

Mi a lényeg Rejtő regényeiben? Mindenekelőtt az, hogy voltaképpen nem szabályos detektív történeteket ír, hanem azoknak mintegy a karikatúráját adja. Játsszik, dobálózik az ötleteivel. Ironikus, szatirikus szövegdíszítését a cselekmény egyes fordulatait illetően egy pillanattal sem szabad komolyan venni. Mára például egy gyilkosság nem véres bűntény, mindössze egy fordulat a történetben. Az új film éppen azért jó, azért sikeres, mert ez a játékosság, ez a detektív történetek ki-gyúnyoló ironikus szemlése maradtálalanul, vagy majdnem maradtálalanul jelentkezik és valószínűleg benne.

AKI OLVASOTT már Rejtő-regényt — s ilyenek elég sokan vannak — tudja, mennyire sajtóságon mulatságos a humorok. Nos, az a másfél órás hársány kacagás, amellyel a közönség ezt a filmet fogadja, önmaga-

ban is bizonyítja, hogy a rendező és a közreműködő művészek eltaláltak és hatásosan kifejezték azt a nyelvet, amelyen ez a különös és a magyar irodalomban páratlan humor életre kelhet.

Márkus László jellegzetes Rejtő-főhős. Ha nem is minden részletében a Vesztegár bűjkáló fiatalember, az biztos, hogy pontosan olyan, amilyennek a Rejtő-regények olvasója ezeket a különleges, sok ellentétes elemet magukba foglaló, de végeredményben rokonszenves figurákat elképzel. Márkus László módszerét szívóví hellyesíthetjük: nem egy regény hőst formálta meg, hanem azokat a közös vonásokat kereste és testesítette meg, amelyek minden Rejtő-főhősben azonosak. Utána rögtön a gengszterpár meg-elevenítőt, Szendrő Józsefet és Garas Dezsőt kell említenünk. Mindketten nagyon mulatságosak, sok vidám percet szereznek a nézőknek. A diplomata titkárnő, Krencsey Mariann szőke parókában, fekete keretes szemüveggel, csinosan, kedvesen kelti életre.

EGYETLEN KIFOGÁSUNK

van mindössze az egyébként, véleményünk szerint, egészében jól sikerült és a maga műfajában kiemelkedő film ellen. Ez a tempó elerőtlenedésére vonatkozik. Úgy tűnik ugyanis, hogy a film alkotói a film végére mintha egy kissé kifáradtak volna. Az ötleteknek az az áradása, amely a film elejét és közepét olyan magas színvonalon tartja, a történet vége felé erősen csökken. A befejezésre már csak az óriási méretű verekedés marad. Itt nem az a baj, hogy sokan és sokáig verekednek, hanem az, hogy a megvalósítás nem elég szellemes. Az alkotók láthatólag kifogytak az új ötletekből, szinte pusztán arra szorítkoztak, hogy elismételjék és összefoglalják azokat a motívumokat, amelyeket a film megelőző részleteiben már láttunk.

Ü. L.

Huszonegy-huszonhárom fokos áprilisi nyár

Nyugatról óceáni levegő érkezik, kissé csökken a meleg

Csütörtökön országsszerte 20 fok fölé emelkedett a hőmérséklet. Több helyütt már 14 órakor 23 fokot mértek, ami ideai melegrekordot jelent. Itt van a tavasz végleg: rohammal győzött. A gyors és tartós felmelegedésre a több hetes késésben levő növényzet rohamos fejlődésnek indult: szinte szemlátomást duzzadnak pattanásig a rügyek, egyik napról a másikra az országban csaknem valamennyi vidéken virágba borultak a mandulások és a barackosok. Észrevehetően meggyorsult az őszi gabonák és a takarmányfélék fejlődése, a tavaszi kelése is, a rétek, legelők kiszáradtak.

A Meteorológiai Intézet Központi Előrejelző Osztályán adott tájékoztatás szerint a szubtrópusi levegő csütörtökön még zavartalanul kitöltötte a Kárpát-medencét. Most valószínűleg kisebb átalakulási folyamat kezdődik. Az Ausztria, Csehszlovákia és Németország légtérében levő, az itteninél 5-6 fokkal hidegebb atlanti-óceáni levegő átáramlik az Alpokon, Kárpátokon keresztül hazánkba. A kétféle levegő keveredéséből előreláthatólag száraznyári esők, zivatarok lesznek, főleg az ország nyugati területein. Az

éjszaka plusz 9-11 fok marad országsszerte, a nappali felmelegedés azonban pénteken már kissé csökken. A keleti megyékben remélhetőleg még mindig lesznek 17-21 fokos maximumok, csupán a Dunántúlon mérséklődik a meleg 14-18 fokra. A kilátásban levő kisebb esők a mezőgazdaságban további kedvező viszonyokat teremtenek a növényzet gyors fejlődéséhez, ugyanakkor a „melegnormák” is csorbítatlanok maradnak egyelőre. (MTI)

Kísérletképpen az Anna-kúthoz helyezik a 2-es villamos megállóját

A szegedi közlekedési vállalat nemrégiben több felújított, egyoldalú önműködő ajtóval ellátott villamoskocsit kapott. A kocsik forgalomba állítása miatt szükségessé vált a megállóhelyek egy oldalra való helyezése. A 2-es villamos vonalán is szeretnék üzembe állítani a felújított kocsikat. Az Anna-kúti, illetve a postaigazgatóság előtti villamosmegállónál azonban problémát okoz, hogy a megálló két oldalon van. Így hosszas vita után a rendőrség és a tanács beleegyezésével április 23-tól április 30-ig kísérletképpen, ideiglenesen járdaszívet

képeznek ki az Anna-kút-nál és a felszállás mindkét irányba erről a helyről történik.

A kísérlet ideje alatt a közlekedési vállalat figyeli a forgalmat, meghallgatja a lakosság véleményét és amennyiben beválik, végleges járdaszívet építenek ki.

A végleges megállóhelyre majd a Kossuth Lajos sugárút átépítése után kerül sor, amikor a villamosok között közlekedni kezd a 2-es villamos vonalán is a járdá mellé kerül a fel- és leszállóhely.

Vendégvárás

Jól jövedelmez a fizetővendég-szolgálat

Szegeden több lakás ajánlották fel a hivatalnak lakásuk egy részét. **7500 forint — egy szobáért** — egy szobáért. Tavalay igen sok vendég vette igénybe az idegenforgalmi hivatal fizetővendég-szolgálatát. A statisztika szerint 1962-ben 18 ezer 134 napot töltöttek a vendégek a szegediek otthonában. Hogy a vendéglátóknak is előnyös ez a szolgálat, arra álljon példaként itt néhány szám. Tavalay több mint 300 ezer forintot fizetett ki az idegenforgalmi hivatal lakástulajdonosoknak. A statisztika számon tart olyan vendéglátó szegedi lakost, aki tavaly egyégyes vendégszobáért 7 ezer 500 forintot vett fel. Kétágyas vendégszobáért az egyik házigazda 12 ezer 400, egy másik 3 ágyas szobáért 15 ezer 200 forintot kapott.

Igen kedvező feltételek mellett veszi igénybe az idegenforgalmi hivatal a lakásokat. Egyágyas szobáért napi 27,80, kétágyasért 47,50, háromágyasért pedig 61,80 forintot fizet. A rendelkezés megadóképzésben is biztosítanak azoknak a házigazdáknak, akik lakásuk egy részét az idegenforgalmi hivatal rendelkezésére bocsátják.

Újabb segítségre van szükség

Évről évre emelkedik az idegenforgalom Szegeden, s ennek megfelelően egyre több szobára lenne szükség. Előzetes számítások szerint idén mintegy 200 szobára köt szerződést az idegenforgalmi hivatal. Jelenleg a fizetővendég-szolgálat szobáiban a szegedi nagyépítkezéseket vezető, irányító szakemberek laknak, ezért újabbrak van szükség. A hivatal jelentősen bővíti a fizetővendég-szolgálatot. A jobb szervezés, a tervszerű lakásgazdálkodás érdekében hívták életre az országos diszpenzszolgálatot. A Fővárosi Idegenforgalmi Hivatalban van a diszpenzszolgálat főhadiszállása. Innen jó előre köz-

lik a hivatalokkal, hány vendég érkezik, hány szobára van szükség. Az idegenforgalmi hivatalok pedig a házigazdákat értesítik a vendég érkezéséről.

A kedvező anyagi feltételek miatt és nem utolsósorban a vendéglátó felelősség-érzetéből sok-sok szegedi jelentkezett az idegenforgalmi hivatalnál az utóbbi napokban, s ajánlatok fel lakásának egy részét. Az eddigi gyakorlatot eltérően — azoknak a lakástulajdonosoknak kérésére, akik a tanulmányi év ideje alatt diákalbérletet tartanak — nemcsak egész évre szóló szerződést kötnek a lakástulajdonosokkal, hanem egy meghatározott időre is, természetesen a szabad-terti játékok idejére. Nem egy házigazda csak csúcsgazdálkodási napokon, szombaton és vasárnap bocsátja lakásának egy részét a hivatal rendelkezésére.

Mint barátok

A fizetővendég-szolgálat előnyeiről elismerően nyilatkoznak azok a lakástulajdonosok, akik már éveket ez-eltől bekapcsolódtak a szervezetbe. Kiss Géza, Dugonics utca 18., özv. Gesztel Mihályné, Székely sor 1/b., dr. Szentklárai Béláné, Lenin körút 7. szám alatti lakos és a többiek már kérszűnnek az idei ünnepi hetekre. A tavaszi nagytakarítást már mint vendéglátó házigazdák végzik. Várják újabb vendégeiket. Elmondták, hogy legtöbb esetben szoros baráti kapcsolat alakul ki a vendégekkel. Nemegyszer előfordult, hogy a Szegedre érkező turista kéri az idegenforgalmi hivatalt, hogy lehetőleg a már jó barát házigazdához irányítsa.

Újabb segítségre van szükség

Évről évre emelkedik az idegenforgalom Szegeden, s ennek megfelelően egyre több szobára lenne szükség. Előzetes számítások szerint idén mintegy 200 szobára köt szerződést az idegenforgalmi hivatal. Jelenleg a fizetővendég-szolgálat szobáiban a szegedi nagyépítkezéseket vezető, irányító szakemberek laknak, ezért újabbrak van szükség. A hivatal jelentősen bővíti a fizetővendég-szolgálatot. A jobb szervezés, a tervszerű lakásgazdálkodás érdekében hívták életre az országos diszpenzszolgálatot. A Fővárosi Idegenforgalmi Hivatalban van a diszpenzszolgálat főhadiszállása. Innen jó előre köz-

Még messzi az ünnepi játékok ideje, de a fizetővendég-szolgálat már készül a fogadásra. Eddig sem panaszkodhattak, mert még a nagy télben is sok turista kereste fel Szegedet, s talált barátságos otthont a fizetővendég-szolgálat lakásai-ban.

Két és fél millió hektoliter csapolt és háromszázmillió palack sör kerül forgalomba

A meleg idő közeledtével megkezdődik a söridény is. Ez tette időszerűvé a Magyar Országos Söripari Vállalat tájékoztatóját, amelyen csütörtökön Varga Pál vezérigazgató a söripar felkészüléséről, a javuló sör-ellátásról adott számot. Elmondta többek között, hogy ebben az évben háromszázezer hektoliterrel több, összesen 4,1 millió hektoliter sört hoznak forgalomba. A tapasztalatok szerint a söripar már ismét idényjellegűt ölt, s ezért az év közepén hónapjaiban kell átadni a kereskedelmnek és a vendéglátóiparnak az egész évre tervezett mennyiség nagyobb részét. Ezért úgy készültek

fel, hogy az idei többletből mintegy 250 000 hektoliter sör a nyári hónapokra jusson. Ezt teszi lehetővé többek között a májusban munkába álló új főzőgarnitúra. A sörfogyasztás növekedésén belül nő az igény a palackozott sörök iránt. Ebben az évben a tavalyinál mintegy 200 000 hektoliterrel több sört föltének 0,45 és 0,65 literes üvegekbe. Így az idén mintegy 300-320 millió palack és 2,5 millió hektoliter csapolt sör kerül a fogyasztókhoz.

Ezenkívül a választék növelésére mintegy 60 000 hektoliter hordós radebergi és pilseni sört importálnak főleg a nyári hónapokban. (MTI)

GYORSPOSTA

A gyermek és a lift

A napokban sürgős dolgom akadott egyik rokonomnál a Kálvin tér 2. szám alatti házban. Mivel a lépcsőjárás nem bírják a lábaim, igénybe vettem a házban működő liftet. A csemetékre meglepetésemre egy kisfiú jött ki és vitt föl a második emeletre. Ugyanezen a napon meg egyszer elmentem a rokonomhoz és ugyanígy jártam. Rokomtól megtud-

tam, hogy sokszor kezeli ez a kisgyermek a liftet. Szerintem ez helytelen, a lift kezelését második vagy harmadik osztályos gyermekre nem szabad bízni.

Nagy Jánosné
Alsóvárosi feketeföldiek

A Szegedi Ingatlankezelő Vállalat szerelő részlegének művezetője, Erndt János válaszáat közöljük a panaszra.

— Csak vizsgázott liftkezelő szállíthat személyeket a liften. Nem nagy feladat a lift kezelése, azonban tudjuk, hogy a gyermek játékos, véletlenül rosszul kapcsol, vagy az ajtót nem zárja be rendesen, emiatt nincs megfelelő érzékelés, nem indul a lift, elkezd kapkodni és megtörténik a súlyos baleset. Ezért ne bízzák a házfelügyelők a lift kezelését gyermekeikre.

Hibás nyilvános telefon

Hónapok óta húzóda panasz, amelynek orvoslása érdekében tollat ragadtam. A Dugonics téren levő telefonfülkéről van szó. Itt ugyanis az automata beveszi az érmét, ki is megy a csemetés a tárcsázás után, de nagyon halkán. Mire eltelik az a pár pillanat, amíg a hívott fél jelentkezik, addigra teljesen megnémul a készülék és nem hallani semmit. Így van ez naponta többször. A telefonérmék hullanak az automataba, de nem tudunk telefonálni. Úgy gondolom, ezen sürgősen változtatni kellene.

Weiglinger Erzsébet
Merei utca 20.

A panasszal kapcsolatban Kopasz János, a Postaigazgatóság távközlési osztályának vezetője a következőket válaszolta:

— Nem tudtunk a Dugonics téri nyilvános telefonállomás hibájáról. A panasz nyomán megvizsgáljuk és kijavítjuk. Szeretnénk azonban, ha a nyilvános távközlési készülékek esetleges hibáját — mielőtt azt észreveszik a telefonálók — sürgősen bejelentnék a Postaigazgatóság távközlési osztályán és akkor időben tudunk gondoskodni a hiba megszüntetéséről.

Tiszai Viktor:
Képek a szegedi munkásmozgalomból

Legyen drágább a vér...

...és olcsóbb a kenyér!... Ha még élne, most is ezt kiáltaná oda a háborús uszítóknak, mint annak idején, az 1919-es ellenforradalom idején egyik beszéde-ben a verben bújkálkodóknak...

Ez volt a szavazása, s ez türelte őt. Nem volt ékesen szóló agitátor, hiszen haláláig törte a magyar nyelvet Marosán Milán (1881—1931) az egyszerű, törékeny testű cipész-mester. Emlékszem jól rá, valahányszor fölkerestem holmi talpálnivalókkal a Bajza utcában levő kis műhelyét, mindig körül volt véve munkásokkal, akiknek tanító-mestere volt.

Ott volt mindenütt, a százfördülőtől kezdve, az első sorokban, bátorsággal, s töretlen hittel, ha a munkások, az iparosok érdekeiről volt szó. Ezért őt is érték legelőbb az ellenfél támadásai, a mérgezett fegyverek, a gáncs, s a gyanúsítás.

Honnan került Szegedre, azt majd föl kutatja, ha sor kerül rá, a munkásmozgalom történetírója. Kereshette volna ő is a polgári érvényesülés útjait, a jólét felé vezető útra ő is ráakadhatott volna, mint annyian mások. Talán makacs volt a jóról alkotott ítéletében, s ezért tért rá a göröngyös útra, vergődött, de vonzotta ragyogó csillagként a végcél. Láta az ember és ember közötti tátony gazdasági egyenlőtlenséget, s ez vitte a munkásmozgalom harcaiba.

Mi volt az, amiben tisztán látott ez az egyszerű cipész-mester? Bár a mesteri cím ellen ma is tiltakozna, mint 1928. február 16-án, amikor a szegedi Kereskedelmi- és Iparkamara elfogadta a makói ipartestület indítványát, hogy az iparosképzés érdekében fontos lenne a mestervizsga és a mesteri cím. No, csak ez kell — mondta Marosán Milán. Címét az iparosnak, mindjárt jobb dolga lesz!...

Pompás is lenne, ha olyan egyszerűen vissza lehetne fordítani az idő kerekét, legalább is a céhek koráig... De versenyezhet-e az iparos az egyre fejlődő gyáriparral, a gépesítéssel. Más volt a helyzet régen, mikor a kézműipari termék volt a tökéletes, a kezdődő gyáripari pedig selejtes. S mikor már a gyárakból elsőrendű termékek is kerülnek ki, akkor a mesteri cím segíthetne az iparoson? Aligha.

Tudta, hogy a természetes folyamattal nem lehet szem-

be szállni. A fejlődés jelenségeivel szemben mit ér a mesteri cím és az ezüst diploma? Ezt legföljebb zsebbe lehet gyúrní, s nyakba akasztani a koldústarisznyát, s koldúsbottal odalúni a templomajtóba...

Nem mesteri cím kell nekünk, hanem öntudatos kisipari politika — hirdette Marosán Milán a munkásoknak. Szervezkedés, a kis erők egybe kovácsolása, hogy megállhassunk a mágnum lábán a tőkés gyáriparosok versenyében, míg csak elérkezik a szocialista végcél...

Mert a fejlődés — kétség-telen — letiporja a kisiparost, de az öntudatos szervezett munkást nem fogja kiszűretlenül találni!

Harcát megharcolta emberlül, három évtizeden keresztül. Sokan állták körül ravatalát 1931. december 7-én. S ha az ipartestület székében nem is lengett a fekete lobogó, a szegedi kétkézi iparosok osztatlan részvéte kísérté sírjába...

Magyar heteket rendeznek Manchesterben

A Londoni Kereskedelmi Kamara magyar tagozatának és a Magyar Kereskedelmi Kamara angol tagozatának kezdeményezésére a nyáron magyar heteket rendeznek Manchesterben. A Magyar Kereskedelmi Kamara képviselői most érkeztek haza Angliából, ahol megbeszél-

ték a magyar hetek programját.

Július 16-tól kezdve két héten át a magyar termékek széles körével ismerkedhet meg a manchesteri lakosság. A kiállításra tizenegy külkereskedelmi vállalatunk küldi el áruit.